

Co s tím sklem?

Rizikové stavby z hlediska kolizí ptáků s prosklenými plochami v Praze

Závěrečná zpráva projektu

Řešitelé: Mgr. Lukáš Viktora, Mgr. Gabriela Dobruská

Realizace: 1. 9. 2021 – 31. 12. 2022

Projekt byl podpořen grantem hlavního města Prahy.

Průběh projektu:

Projekt byl zahájen 1. 9. 2021. Jeho hlavním cílem bylo identifikovat maximum rizikových staveb na území hl. m. Prahy a vymezit oblasti zvýšeného rizika kolizí ptáků s prosklenými plochami. Na základě výsledků terénního šetření a obecných kritérií rizikovosti pak vytvořit mapovou vrstvu, která bude zobrazovat zonaci hl. m. Prahy z hlediska rizika kolizí ptáků.

Za tímto účelem jsme připravili podklady pro registraci a dokumentaci rizikových staveb na území Prahy a úhynů ptáků, o zahájení projektu informovali na [stránkách ČSO](#). V článku *Co s tím sklem?* jsme zároveň zveřejnili [terénní formulář](#) na registraci rizikových staveb a vyzvali dobrovolníky k zapojení do projektu. Potenciálními dobrovolníci byli seznámeni s projektem a se způsobem zapojení do registrace a dokumentací rizikových staveb. Bohužel ne všichni se cítili schopni požadovanou práci zvládnout, a to ať po stránce časové či fyzické.

V průběhu celého projektu jsme shromažďovali data o kolizích ptáků se skleněnými plochami na území hlavního města Prahy, a to nejen z vlastních šetření v terénu (opakované návštěvy předem vytipovaných budov), ale i kampaně Týden skleněného zabijáka a údajů z Avifu, které jsou klíčové pro hlavní výstup projektu – **mapové vrstvy pro zonaci hl. m. Prahy z hlediska rizika kolizí ptáků**. Vrstvy jsou dvě – oranžová a červená, dle míry rizika pro ptáky. Pro výstavbu v daných zónách jsme vydali doporučení týkající se nově vznikajících i rekonstruovaných staveb..

Na základě získaných dat i výsledků šetření přímo v terénu jsme **registrovali nebezpečné budovy i liniové stavby**, které jsou reálně či potenciálně vysoce rizikové. Byla pořízena jejich fotodokumentace s důrazem na detaily jednotlivých rizikových prvků. Tato **Fotodokumentace rizikových staveb** s vysvětlením míry rizika kolize ptáků na těchto budovách je přílohou závěrečné zprávy projektu. U každé budovy je uvedena přesná adresa, poloha v mapě a celková detailní fotografie stavebního prvku, který zvyšuje její rizikovost pro ptáky. Fotodokumentace rizikových staveb je přílohou této závěrečné zprávy.

Na podzim 2022, na přelomu září a října, proběhl na sociálních sítích (Facebooku, Twitteru a Instagramu ČSO) další ročník **kampaně Týden skleněného zabijáka**. 12 příspěvků oslovilo celkem 126 760 lidí. Nejsilnější dosah jsme zaznamenali tradičně na Facebooku: nejúspěšnějším příspěvkem byla fotografie z Faunistické databáze ČSO – strakapoud velký, který se zabil nárazem do prosklené fasády během Týdne skleněného zabijáka. Velmi úspěšný byl také příspěvek, který informoval o zahájení Týdne skleněného zabijáka – u něj jsme zaznamenali 243 sdílení, což je výborný výsledek. Na Twitteru měl skvělý dosah příspěvek ředitele ČSO Zdeňka Vermouzka, který předsídlil post pražského primátora Hříba s komentářem o bezpečnosti zastávek pražské MHD díky ČSO.

V závěru projektu, prosinci 2022, pak proběhla **kampaň Co s tím sklem?**

10 příspěvků na Facebooku ČSO oslovilo celkem 120 930 lidí. Nejúspěšnější příspěvek byl ten, který upozorňoval, že jedna silueta dravce nefunguje. Pomocí fotografie polepu dravce v rohu prosklené budovy v pražských Stodůlkách jsme uvedli konkrétní příklad chybného

zabezpečení. Je potěšitelné, příspěvek měl 99 sdílení, a proto splnil svou osvětovou funkci. Velmi úspěšný byl také příspěvek, ve kterém jsme zveřejnili příklad dobré praxe – zabezpečení protihlukové stěny.

Po celou dobu jsme poskytovali veřejnosti **konzultace na téma zabezpečování skel proti nárazům ptáků**.

V lednu a únoru 2021 jsme se podíleli na řešení designu výplní zastávek MHD na projektu Dvorecký most (Praha 4/5). Konzultovali jsme zabezpečení prosklených ploch Fashion Arena Prague Outlet ve Štěrboholích.

Byli jsme osloveni portálem ESTAV, pro který jsme poskytli rozhovor/podcast: Výrobci skel vs. ochránci ptáků (19.5). Spolupracovali jsme s Českou televizí při výběru vhodných lokalit do pořadu Nedej se, který se mimo jiné zabývá i nebezpečím prosklených ploch pro ptáky. Část týkající se skel byla natáčena v Praze.

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/1095913550-nedej-se/222562248420003/>

Zhodnocení projektu

Projekt výrazně přispěl k dalšímu zvýšení povědomí široké i odborné veřejnosti o problematice kolizí ptáků se skly a funkčních způsobech jejího řešení.

Šetřením v terénu se podařilo lokalizovat další vysoce nebezpečné budovy. Nejdůležitějším výstupem projektu je zonace hlavního města Prahy z hlediska rizika zvýšeného pohybu ptáků, která má velký potenciál jako praktický nástroj při dalším plánování rozvoje Prahy. Dodržování doporučení pro stavby v jednotlivých rizikových zónách výrazně přispěje ke snížení množství nově vznikajících staveb, které by tak byly pro ptáky nebezpečné. Výstup projektu se tak stává významným předpokladem pro udržitelnou výstavbu na území hlavního města Prahy do budoucnosti.

Shrnutí finanční stránky projektu Co s tím sklem

Celkové náklady řešení projektu činily 240 415,- Kč, z toho bylo 200 000,- Kč hrazeno z grantu hlavního města Prahy. Vzhledem k charakteru výstupů projektu (absenci služeb externích dodavatelů) byla většina prostředků čerpána na osobní náklady. Ty zahrnují část úvazku řešitelů projektu, kteří na projektu pracovali v rámci své pracovní činnosti, a odměny za provedení terénního monitoring (DPP).

Do režijních nákladů byla zahrnuta část poplatků na telefony řešitelů projektu a účetní služby.

Česká společnost ornitologická

Na bělidle 34, 150 00 Praha-Smíchov | 777 330 355 | cso@birdlife.cz | www.birdlife.cz

položka	Reálné čerpání		
	dotace	vlastní prostředky	Celkem
osobní náklady	184 932	37 415	222 347
ON - zaměstnanci	174 932	37 415	212 347
OON – externí spolupracovníci	10 000	0	10 000
služby	0	0	0
služby externích dodavatelů	0	0	0
režie	15 068	3 000	18 068
celkem	200 000	40 415	240 415

Dne: 26. 1. 2023

Vypracovala: Gabriela Dobruská